Ponický

Evidenčné číslo: EV 870/08

● Obecný občasník ● Číslo 9 ● Marec 2013

SPRAVODAJCA

O Ponickú fujarku

Na základe dlhodobej koncepcie v oblasti hudobného folklóru, vyhlasuje Stredoslovenské osvetové stredisko v spolupráci s obcou Poniky súťaž „***O ponickú fujarku***“ pre deti z okresu Banská Bystrica, ktorá sa uskutoční v nedeľu 14. apríla 2013 o 14.00 h v Kultúrnom dome v Ponickej Lehôtke.

Zároveň sa môžete tešiť aj na detský folklórny festival ***„Zdola ponického mlyna“***, ktorého 17. ročník sa bude konať 8.a 9. júna 2013 v areáli futbalového ihriska ŠK OPL Poniky. Srdečne Vás pozývame! ■

V tomto čísle

Kamerové systémy	2
Evanjelický ples	4
Hutnícke fašange	5
Lyžiarsky výcvik	6
Karnevaly ZŠ a MŠ	6-7
O básňach Pavla Korbu	8
Hodina Zeme	9
Okno do minulosti	10
Oslava výročia OPL	11

Multifunkčné IHRISKO v areáli školy

Obec plánuje v priebehu tohto roka vybudovať v areáli Základnej školy s materskou školou Štefana Žáryho multifunkčné ihrisko. Slúžiť by malo všetkým občanom obce ako potreba zabezpečenia športového vyžitia, ale aj pre obyvateľov okolitých obcí. Ihrisko by malo umožniť prevádzkovať viacero športov ako napríklad futbal, nohejbal, volejbal, basketbal, tenis, beh a podobne. V zimnom období by sa zaľadnilo, a tak by sa využívalo na zimné športy ako je korčuľovanie alebo hokej.

Multifunkčné ihrisko by zároveň predstavovalo aj jednu z foriem prevencie proti kriminalite. Vytvorením možnosti trávenia voľnočasových a športových aktivít na riadnom certifikovanom multifunkčnom ihrisku ako i vytvorením možnosti celoročného využívania takéhoto priestoru sa pozitívne usmerní vplyv na prevenciu kriminality či vandalizmu.

Vytvorí sa tak priestor na vybitie energie detí a mládeže ako i ostatných obyvateľov formou športu, organizovaním širokého spektra záujmovej činnosti v spolupráci s aktívnymi lokálnymi spoločenstvami spoločne s obcou, základnou školou, materskou školou, Centrom voľného času Poniky, ŠK OPL Poniky, DHZ Poniky, OZ Ponickje deti.

Obec vypracovala projekt a podala ho v rámci vyhlásenej výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu na financovanie projektov v oblasti prevencie kriminality, ktorý vyhlásila Rada vlády Slovenskej republiky pre prevenciu kriminality.

V súčasnosti sa projekt nachádza v posudzovaní príslušnej komisie. Pokiaľ by Obec Poniky nebola vo svojej žiadosti úspešná, plánujeme vybudovať multifunkčné ihrisko z vlastných finančných zdrojov.

Výber dodávateľa multifunkčného ihriska by sa mal uskutočniť v priebehu marca 2013, pričom s výstavbou sa počíta v máji 2013. Ukončenie prác je naplánované na september 2013. ■

Ordinačné hodiny: MUDr. Lýdia Hunáková

Medicínske centrum Slnečnica, Dolná č. 72, Banská Bystrica

Tel. č. 048/4126305

Pondelok	07.30 – 08.00 08.30 – 11.00 13.00 – 15.30	odbery chorí pacienti preventíva
Utorok	07.30 – 08.00 08.30 – 11.00 13.00 – 15.30	odbery chorí pacienti poradňa Banská Bystrica
Streda	07.30 – 08.00 08.30 – 11.00 13.00 – 15.30	odbery chorí pacienti poradňa Poniky (1x mesačne)
Štvrtok	07.30 – 8.00 08.30 – 11.00 13.00 – 15.30	odbery chorí pacienti odborné konzíliá
Piatok	07.30 – 09.00 09.00 – 11.00 13.00 – 15.30	odbery chorí pacienti administratíva
Denne od 11.00 – 12.30 kontrolné vyšetrenia		
Obed od 12.30 – 13.00 hod.		

Oznam – detská poradňa v Ponikách

Z dôvodu nízkeho poštu detí do 1. roku života a tým aj potrebných preventívnych prehliadok, upravuje MUDr. Lýdia Hunáková dočasne poradňu v Ponikách jedenkrát do mesiaca v obvyklom čase a to v dňoch:

06.03.2013 03.04.2013 24.04.2013 (namiesto 01.05.2013)

22.05.2013 19.06.2013

Poradňa v Banskej Bystrici ostáva nezmenená, t. j. každý utorok od 13.00 h. do 15.15 h.

Oznam o krádežiach

Vážení občania, v súvislosti s častými prípadmi, kedy sa páchatelia trestných činov dostanú do domov alebo bytov Vás Policajný zbor upozorňuje na najčastejšie používané zámienky páchateľov. Na to, aby sa páchatelia dozvedeli, kde sú ukryté peniaze, používajú rôzne spôsoby ako napríklad: prišli vyplatiť preplatok, majú bankovku vyššej hodnoty, ktorú potrebujú rozmeniť pri vyplácaní preplatku, alebo prišli vyplatiť výhru zo súťaže a pod.. Všímajú si poškodeného, kde má uložené peniaze a snažia sa odlákať jeho pozornosť, aby sa dostali k ukrytým peniazom alebo cennostiam..

Páchatelia týchto trestných činov sa zameriavajú hlavne na starších obyvateľov alebo tých, ktorí žijú osamote Nie je ojedinelé, že prídu za účelom vrátenia preplatku za spotrebu vody, vrátenia preplatku z poisťovne, odpisu vodomeru, skúšania vodovodných batérií, hľadania podnájmu, vyplatenia peňazí za účasť v odboji, kontroly telefónnych prístrojov, podomového predaja /najčastejšie predaj paplónov/ alebo kontroly ovocných stromov. Predmetom ich záujmu sú však vaše peniaze, drobné predmety a zlato. Do domov a bytov vchádzajú najčastejšie v doobedňajších hodinách.

Polícia zároveň žiada občanov, aby nevpúšťali cudzie osoby do domov a bytov a veci vybavovali mimo domu, aby občania boli opatrní a vyžadovali si od pracovníkov potrebný preukaz, alebo oprávnenie pre činnosť od firmy, ktorú zastupujú, prípadne doklad totožnosti. Pri vpustení cudzích osôb do domu alebo bytu, tieto osoby nespúšťajte z dohľadu. Výskyt akýchkoľvek podozrivých osôb a vozidiel v blízkosti vášho obydlia môžete oznámiť na tiesňovú linku polície 158 alebo na najbližší útvar polície. ■

Kamerové systémy

Obec Poniky sa zapojila do projektu, ktorého výsledkom bude vybudovanie kamerového systému. Hlavným dôvodom je zamedziť nepriaznivým vplyvom vandalizmu a ničenia verejného majetku, zabezpečiť poriadok v obci a to v jej centre a na troch detských ihriskách. Realizácia projektu kamerového systému ako formy situačnej prevencie kriminality vychádza z potreby skvalitniť komplexnú ochranu života, zdravia a majetku obyvateľov, návštevníkov obce, ako aj majetku obecných inštitúcií, fyzických a právnických osôb dislokovaných na území obce.

Najväčšie problémy pritom sú zaznamenávané práve v priestoroch detských ihrísk. Tie plánujeme v priebehu tohto roka kompletne zrekonštruovať a radi by sme zrekonštruované detské ihriská aj patrične chránili. Ďalšími rizikovými oblasťami sú aj tri cesty, na ktorých sme zaregistrovali občasný vývoz odpadu do voľnej prírody. Obec to musí následne na vlastné náklady likvidovať a to stojí nemalé finančné prostriedky.

V rámci projektu sa uvažuje o piatich kamerách. Štyri budú statické a jedna bude otočná v rozsahu 360 stupňov. Jedna kamera by mala byť umiestnená na námestí Štefana Žáryho. Tri ďalšie kamery by mali byť umiestnené na detských ihriskách a to v Ponikách, Ponickej Lehôtke a v Ponickej Hute. Tieto tri kamery by mali záber aj na priľahlé komunikácie, po ktorých dochádza aj k vývozu odpadu do voľnej prírody. Posledná kamera bude umiestnená pri Obecnom úrade. Umiestnenie všetkých piatich kamier bolo starostlivo vybrané s dôrazom na ochranu verejného majetku a na systematické a kontinuálne monitorovanie exponovaných lokalít v Obci Poniky za účelom zvýšenia bezpečnosti a ochrany zdravia a majetku občanov a iných subjektov pôsobiacich v obci s cieľom prevencie kriminality.

O príslušné finančné prostriedky sa obec uchádza v rámci projektu „Podpora aktivít v oblasti prevencie kriminality“, ktorú vyhlásila Rada vlády Slovenskej republiky pre prevenciu kriminality. Projekt počíta so začiatkom budovania kamerového systému v priebehu mesiaca marec, pričom celý projekt by mal byť ukončený v septembri 2013. ■

Požiare

Dobrovoľný hasičský zbor
v Ponikách:

Leonard Búlik: 0949 595 499
Miroslav Šávolt: 0903 514 204
Mgr. Samuel Bračo: 0911 490 053

Vážení spoluobčania,

v súvislosti so zabezpečovaním ochrany lesov pred požiarmi, Vás chceme upozorniť na dodržiavanie povinností vyplývajúcich z § 14 zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov, kde práve tento zákon upravuje povinnosti fyzických osôb o nasledujúcu povinnosť „**zabezpečovať plnenie opatrení v súvislosti s ochranou lesov pred požiarmi, ktoré sú v jej vlastníctve, správe alebo v užívaní“** pre fyzické osoby, a to najmä na dodržiavanie zásad protipožiarnej bezpečnosti v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarov, t. j. v jarnom a suchom období. Predmetný zákon ďalej fyzickým osobám zakazuje:

1. **Fajčiť alebo používať otvorený plameň na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru.**
2. **Vypaľovať porasty bylín, kríkov a stromov.**
3. **Zakladať oheň v priestoroch alebo na miestach, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu.**
4. **Vykonávať činnosti, na ktorých výkon nemá osobitné oprávnenie alebo odbornú spôsobilosť, ktoré sa z hľadiska protipožiarnej bezpečnosti vyžadujú na ich vykonávanie.**
5. **Vyvolať bezdôvodne požiarny poplach, privolať bezdôvodne hasičskú jednotku alebo zneužiť linku tiesňového volania.**

Porušenie tohto zákazu je možné podľa citovaného zákona postihnúť pokutou vo výške **331 €.** Vzhľadom na uvedené Vás žiadam o rešpektovanie zákazu vypaľovania suchej trávy pri práci v záhradách v prírodnom prostredí.
Zároveň upozorňujem na povinnosť poskytnúť osobnú a vecnú pomoc pri zdolávaní požiarov podľa § 46 a § 47 zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov.

Je potrebné si uvedomiť, že šírenie lesných požiarov je veľmi intenzívne a ich likvidácia je častokrát vzhľadom na neprístupnosť terénu veľmi zdĺhavá na čas a náročná na sily a prostriedky. Žiadam preto všetkých spoluobčanov, aby svojim ľahkovážnym správaním nevytvárali predpoklady pre vznik lesných požiarov. Zachovajme spoločne krásu a zdraviu prospešný vplyv našich lesov aj pre ďalšie generácie! ■

Cestovný poriadok

Smer Banská Bystrica – Poniky

Nást.	BB - Poniky	Poniky, Jednota	Ponická Lehôtka	Ponická Huta	Pozn.
17	05:15	05:42		05:47	x
17	06:05	06:32		06:37	x
17	06:15	06:40	06:44	06:55	a
18	06:30	06:55		06:58	x, r
17	07:40	08:05	08:10		x
14	08:30	09:07	09:11	09:02	a
17	09:50	10:17	10:21	10:33	x
14	11:10	11:43		11:40	x, r
17	11:50	12:20	12:23	12:35	x
14	12:15	12:53	12:59	12:48	a
14	13:25	14:05		13:58	x
17	14:30	15:03	15:06	15:21	a
14	14:35	15:02	15:05		x
17	14:35	15:03		15:09	x
13	15:15	16:02	16:05	15:54	x
17	16:00	16:31	16:35	16:45	x
17	16:45	17:16	17:20	17:30	x
17	18:30	18:59	19:02	19:10	s
17	19:35	20:04	20:07	20:15	x
13	20:10	20:56	21:00	20:51	x (prestup v Čeríne)
17	22:30	22:59	23:02	23:10	s

Smer Poniky - Banská Bystrica

Ponická Huta	Ponická Lehôtka	Poniky, Jednota	B. Bystrica, AS	Pozn.
	04:15	04:20	05:05	x
04:30	04:38	04:41	05:10	x
04:36	04:43	04:46	05:15	a
	05:50	05:53	06:25	x
05:50		05:58	06:30	x
06:45	06:58	07:04	07:30	x
06:55	06:44	06:49	07:30	a
08:16		08:10	08:55	x
	08:25	08:30	09:00	x
09:02	09:11	09:15	09:40	a
10:51	10:58	11:01	11:30	x
12:40	12:49	12:53	13:25	x
12:40		12:35	13:17	x
12:50	12:58	13:03	13:30	a
14:39		14:34	15:08	x
	15:25	15:33	16:05	x
16:07		16:13	16:37	x
16:30	16:39	16:43	17:10	a
16:55	17:04	17:08	17:35	x
18:30		18:35	19:00	x
20:51	21:00	21:05	21:35	x
20:56	21:05	21:10	21:40	a

x – spoj premáva počas pracovného týždňa
a – spoj premáva počas sviatkov, víkendov a dní pracovného pokoja
s – spoj premáva nepretržite
r – spoj zastavuje na zástavke Ponická Huta, rázcestie (nezachádza až do obce)

Zlatá svadba

Päťdesiat rokov – pieseň rozvlnená
za Vaším chrbtom šumí
akáže nastala tu zmena
človek človeku zostal blízky
a ruka ruku pohladká
a opätuje stisky
tvár k tvári sa nakloní
v spomienkach čas sa stratí
každá spomienka ako zrkadlo
prežité chvíle Vám navráti.

Ondrej Diško a Anna Dišková

bytom Ponická Cesta č. 5, Poniky
dňa 5. januára 2013 oslávili
50. výročie sobáša.

Srdečne k výročiu spoločného života
blahoželáme
a prajeme ešte veľa šťastne a spokojne
prežitých spoločných rokov. ■

Vianočný koncert

Vianočný koncert už má v Ponikách svoju tradíciu. Opäť sme sa 19. decembra 2012 zišli v Evanjelickom kostole v Ponikách, kde sa nielen žiaci našej školy, ale aj iní hostia postarali o navodenie vianočnej atmosféry. Svojím vystúpením nás poctili aj evanjelickí farári, ktorí sú zoskupení v hudobnej kapele Pedaropeja a mnohým Poničanom sú už známi. Klincom programu bol dievčenský spevácky zbor Dolce Canto z Banskej Bystrice, ktorý zožal jedinečný úspech. Jeho členkami sú aj Lenka Štromská z Ponickej Huty Katarína Balleková z Poník. V závere sme si spoločne zaspievali Tichú noc a s hrejivým pocitom na duši sme sa rozišli. ■

Evanjelický ples

18. januára 2013 sa uskutočnil v Kultúrnom dome v Ponickej Lehôtke **Evanjelický ples**, ktorý síce ešte nemá dlhodobú tradíciu, no môžeme potvrdiť, že z roka na rok má viac a viac účastníkov, a stúpa aj úroveň programu či kvalita celkovej organizácie tohto plesu. Usporiadatelia a sponzori sa nedali zahanbiť ani v tombole, ktorá bola pozoruhodne štedrá. Skvelú náladu obohatila aj Ľudová hudba Mateja Kováča a zábava trvala až do skorých ranných hodín. ■

Poľovnícka zábava

O týždeň na to, 26. januára 2013, sa uskutočnila **Poľovnícka zábava** v Kultúrnom dome v Ponickej Hute, ktorú organizuje Poľovnícke združenie Bukovina. Organizátori sa tiež veľmi dobre postarali o výzdobu, program i celkovú organizáciu podujatia. ■

Pod Poľanou vznikla skupina na podporu inteligentnej energetiky

V januári sa v sídle Priateľov Zeme–CEPA stretli absolventi energetického vzdelávania a založili Regionálnu skupinu na podporu inteligentnej energetiky (RESPINE). Jej poslaním je podporovať rast energetickej sebestačnosti štyroch mikroregiónov okolo Poľany.

RESPINE združuje držiteľov certifikátu o absolvovaní kurzu o inteligentnej energetike, ktorí žijú alebo pôsobia v regióne. Táto skupina bude šíriť informácie a popularizovať inteligentnú energetiku na Poľane, podporovať spoluprácu samospráv na zvyšovaní vlastnej energetickej autonómie, posilňovať ich kapacity na koordináciu a rozvoj tohto typu energetiky a poskytovať samosprávam podnety a odporúčania.

Cieľovou oblasťou RESPINE je región Poľana, ktorý zahŕňa 43 samospráv. Za inteligentnú považuje RESPINE iba decentralizovanú energetiku, ktorá je ekonomicky výkonná, nevyčerpáva, ale posilňuje lokálnu ekonomiku a ktorej celý cyklus výroby aj spotreby energie je šetrný k životnému prostrediu a je sociálne spravodlivý.

Hutnícke fašange

Ďalšou zaujímavou akciou, ktorá nesmie v časti Ponická Huta chýbať, sú už tradičné **Hutnícke fašange**. Akcia začína sprievodom masiek po dedine. Tu však zábava nekončí, pretože vo večerných hodinách je už pripravený kultúrny program a po ňom nasleduje klasická dedinská veselica. ■

Lyžiarsky výcvik v Malachove

V dňoch 28 – 29. januára a 6 - 8. februára 2013 sa v stredisku Ski Malachov uskutočnil lyžiarsky výcvik žiakov 1. až 9. ročníka ZŠ s MŠ Štefana Žáryho v Ponikách. Zúčastnilo sa ho 39 žiakov formou dennej dochádzky z Poník do strediska Ski Malachov. Preprava bola zabezpečená autobusom vzhľadom na počet žiakov. Vďaka premenlivým poveternostným podmienkam žiaci získali zručnosti v jazde po upravenej zjazdovke, hlbokom snehu, počas hustého sneženia, odmäku – ťažkého snehu až po lyžovanie na primrznutej tvrdej zjazdovke.

Pokročilí lyžiari sa zdokonalili v carvingovej technike lyžovania, začiatočníci úspešne nadobudli zručnosti zo základov lyžovania a samostatne pod dozorom inštruktora zvládli jazdu dole svahom. Posledný deň lyžiarskeho výcviku sa uskutočnili preteky v obrovskom slalome žiakov a žiačok I. a II. stupňa. Najlepší boli ocenení a pre všetkých účastníkov boli pripravené sladké odmeny.

Mgr.Tomáš Trudič

Karneval v škole

Na Valentína sme zorganizovali milé podujatie – Valentínsky karneval. Do estetickej triedy postupne prichádzali žiaci a učitelia v maskách. Od rozprávkových bytostí, princezien, víl, čertov, čarodejníc, bojovníkov až po zvieratká. Pri príjemnej hudbe a veselých súťažiach sa všetci dobre zabávali. Zamaskovaná učiteľská porota sa nevedela rozhodnúť, kto si zaslúži prvé miesto, pretože všetky masky boli zaujímavé. Nakoniec sa masky navzájom ocenili búrlivým potleskom. ■

Kedy? 11. februára 2013 o 9.00 hodine

Kde? v priestoroch materskej školy

Ako? veselo a v maskách

Karneval v škôlke

p. uč. Jaroslava Berčíková, MŠ

Malý Šaško ráno vstal,
na kamarátov zavolal.
Dobré ráno, dobrý deň,
dnes je v škôlke veľký deň.

Od rozprávky kľúčik mám,
na karneval vás pozývam.
Krásne masky pripravené,
detské očká rozžiarené.

Za krátky okamih,
nespoznal už deti nik.
Zajko, žabka a mnohí iní,
našu triedu zaplnili.

Keď muzika zahrala,
to vám bola paráda.
Do tanca sa všetci dali
a skvelo sa zabávali.

Do tanca si spievali,
nakoniec sa zahrali.
A pri dobrej nálade,
prebehli aj súťaže.

Každý, kto sa zúčastnil,
lízanku a diplom si zaslúžil.
Všetkým bolo veselo,
domov sa nám nechcelo.

Zápis do prvého ROČNÍKA

V pondelok 4. februára 2013 sa v popoludňajších hodinách v ZŠ s MŠ Š. Žáryho v Ponikách konal slávnostný zápis prvákov. Predškoláci prišli spolu s rodičmi do vyzdobenej prvej triedy, kde ich privítali pani učiteľky z 1. stupňa. Deti si našli svoje miesto v laviciach a so záujmom sledovali vystúpenie starších kamarátov – prvákov. Prváci ukázali, čo všetko už stihli zvládnuť za prvý polrok v školských laviciach.

Po úvodných slovách pani riaditeľky rodičia prešli do vedľajšej triedy, kde spolu s vyučujúcimi vypísali zápisné listy. Rodičia boli oboznámení so školským poriadkom, so školským vzdelávacím programom, aktivitami školy, záujmovými útvarmi. Budúci prváci zatiaľ riešili hravé úlohy a kreslili v spoločnosti svojej budúcej pani učiteľky a snehuliaka. Odniesli si z tohto popoludnia malý darček a veľa dojmov z prvých chvíľ v škole. ■

Život s básňami, básne o živote...

Dňa 10. februára 2013 sa Kultúrnym domom v Ponickej Hute rozliehalo zaujímavé ovzdušie. Kvalitná poézia, dobrá hudba a skvelá spoločnosť mali za následok vytvorenie skutočnej umeleckej atmosféry. Všetky tieto prvky možno spojiť do jednoduchého názvu „Program kapucína Pavla Korbu“. V popoludňajších hodinách zaplnilo prítmie sály asi päťdesiat hostí – domácich i cezpoľných, ktorí boli počas deväťdesiatich minút svedkami skutočne kvalitného umenia...

V našej ponickej komunite bratov kapucínov totiž už niekoľko mesiacov žije brat Pavol Korba – nenápadný človek s neobyčajným talentom. Má za sebou už tri básnické zbierky – Medonosná sestra, Tanec o dušu a Mrazivý karneval, za ktoré získal viacero ocenení. O ich kvalite, ako aj o talente ich autora svedčí aj prítomnosť Mgr. Petra Klinca, riaditeľa Verejnej knižnice Mikuláša Kováča v Banskej Bystrici. Táto inštitúcia už dokonca o Pavlovi Korbovi vydala aj propagačný materiál, ktorým šíri dobré meno tohto, dnes už skúseného poeta, ďaleko za hranicami nášho chotára... Brat Pavol svoju tvorbu predstavil v našej obci po prvýkrát. Za pomoci skúsených recitátorov Evy Výboštekovej a Marcela Páleša s hudobným sprievodom študentov VŠMU v Bratislave a bratov dominikánov sa poslucháči stali svedkami skutočne zaujímavého programu. Básne o Bohu i o ľuďoch, o láske i zraneniach, o zlobe i dobre tohto sveta... jednoducho básne o živote. Tak možno charakterizovať tvorbu Pavla Korbu i tento jeho kultúrny program. A čo dodať na záver? Snáď už len dobré pero a veľa verných čitateľov... ■

Mgr. Jana Turčanová

autor fotografií: Stanislav Kučák

S ponickým medíkom priamo do Londýna...

Vo viacerých vydaniach našich novín sme vám už priniesli viacero informácií, ktoré sme súborne zahrnuli do rubriky „Poniky vo svete“. Boli to články, v ktorých sme našich rodákov informovali o tom, kde všade sa nachádza zmienka o našej obci, kde všade sme už známi, kde všade sa už o nás dozvedeli, napísali, jednoducho kde všade sa o nás vie. To, že Poniky nie sú ani zďaleka neznámou obcou, netreba vôbec dokazovať. No vždy sa potešíme, keď sa o nás opäť niekde objaví zmienka – a to najmä tá pozitívna. Každý rok nás niečím prekvapí a či už ide o blízku alebo vzdialenú minulosť, vždy sa potešíme...

V roku 2005 vyšla vo vydavateľstve Region Poprad knižná publikácia pod názvom Vzácne návštevy Bratislavy. Jej autori Ivan Szabó a Ladislav Švihran v nej zmapovali niekoľko desiatok osobností, ktoré navštívili naše hlavné mesto v priebehu celej jeho zmapovanej histórie. Pri každej osobnosti však opísali aj širšie súvislosti jej návštevy. A tak sa na strane 170 môžeme dočítať nasledovné: *„...druhá návšteva princa Charlesa na Slovensku sa uskutočnila v stredu 1. a vo štvrtok 2. novembra 2000. Lietadlo jeho kráľovskej výsosti pristálo niekoľko minút po dvanástej hodine na letisku Sliač a cesta princa, o ktorom je známe, že je milovníkom starej architektúry a dobových fresiek, viedla do katolíckeho kostolíka v neďalekej Zolnej a potom do Poník, kde v kostolíku z roku 1310 našli v osemdesiatych rokoch 20. storočia počas rekonštrukcie nádherné fresky talianskych majstrov.*

Občania boli princom uveličení, no hnevali sa na starostu, ktorý im o vzácnej návšteve povedal iba deň predtým. Až včera som dostal povolenie z Bratislavy, aby som správu zverejnil, - bránil sa starosta. Tak som to vyhlásil v miestnom rozhlase... Jeho veličenstvo nehľadiac na dážď a nedbajúc na protokol podávalo ruku deťom i dospelým Poničanom. Ochranke sa už situácia dávno vymkla z rúk, spontánnosť zvíťazila na strohým protokolom, - konštatovali v časopise Moment. Princa zaujímalo, či Poničania vedia po anglicky a či sa angličtinu učia v škole. Z Poník si odniesol pohár medu, ktorý má vraj veľmi rád, sladí si ním čaj; a ľudové výšivky. A nechže sa nám držia, pán princ – volal za ním na rozlúčku starý pán, ktorému od dojatia vyhŕkla slza z oka...“

Od tejto vzácnej návštevy uplynulo už takmer trinásť rokov, no mnohí naši občania, ju majú stále v živej pamäti. Darmo, nestáva sa často, aby sme priamo „u nás doma“ privítali príslušníka kráľovskej rodiny, monarchu, ktorý vládne obrovským územiam a vo všetkých krajinách patrí k tým najvzácnejším návštevám. A hoci zmienok o princovi Charlesovi sa v literatúre i tlači nachádza nespočetné množstvo, pre nás najhodnotnejšie sú tie naše slovenské a ponické...

Mgr. Jana Turčanová

HODINA ZEME

Hodina Zeme je jednou z najväčších akcií na svete, ktoré sa konajú so zapojením verejnosti. Zhasnutie svetiel každoročne spája viac ako miliardu ľudí na celom svete vo viac ako 6000 mestách a obciach, pričom akcia prepája verejný aj súkromný sektor. Tohto roku sa do tejto akcie už po tretíkrát zapojí aj obec Poniky a to symbolickým vypnutím verejného osvetlenia dňa 23. 3. 2013 v čase od 20:30 do 21:30.

História Hodiny Zeme sa začala písať dňa 31. 3. 2007, keď viac ako 2,2 milióna domácností a 2000 firiem v austrálskom Sydney vyplo na hodinu svoje osvetlenie. O rok neskôr sa do Hodiny Zeme zapojilo okolo 50 miliónov ľudí v 370 mestách a obciach vo vyše 35 krajinách a v 18 časových zónach. Kampaň sa zmenila z lokálnej udalosti v Sydney na celosvetové hnutie za trvalo udržateľný život.

Vo svojom treťom roku sa Hodina Zeme zapísala do histórie ako zatiaľ najrozsiahlejšia dobrovoľná akcia vôbec a predstavovala tak celosvetové vyjadrenie názoru. Do akcie sa zapojilo 4159 miest v 88 krajinách vrátane 79 hlavných miest. Dokonca 9 z 10 najľudnatejších veľkomiest sveta vyplo svoje verejné osvetlenie. V sobotu 27. marca 2010 sa do Hodiny Zeme, do boja proti zmene klímy, zapojilo rekordných 128 štátov a teritórií.

Rôzne monumentálne stavby od Pacifiku a Ázie, cez Európu a Afriku až do Ameriky boli vypnuté. Ľudia z celého sveta vypli svoje svetlá, aby oslávili a chránili to, čo máme spoločné – našu planétu. Zo svetoznámych pamiatok podporili akciu zhasnutím osvetlenia medzi inými aj: Sfinga a pyramídy v Gíze, socha Krista Spasiteľa v Brazílii, parížska Eiffelova veža, most Golden Gate v San Franciscu, rímske Koloseum, reklamy na Coca-Colu na námestí Times Square alebo reklamy na hoteli Jumeirah v Dubaji.

Hodina Zeme je dôležitou výzvou pre každého z nás, vládu či firmu, aby prevzali zodpovednosť a zohrali tak svoju úlohu pri zaisťovaní udržateľnej budúcnosti. Vypnutím svetiel čo i len na jednu hodinu obdrží svet od každého z nás dôležité posolstvo, že je nutné zamerať sa na klimatické zmeny a svetelné znečistenie.

Hodina Zeme je posolstvom nádeje a činu. Predstavte si, čo dokážeme, ak budeme jednať spoločne. Hodina Zeme už urobila veľa pre zvýšenie povedomia o zmenách klímy. Je to ale viac ako len zhasínanie svetiel na hodinu raz za rok. Všetko je to o dávaní ľudom možnosť hlasovať o budúcnosti našej planéty, kde majú dve možnosti – globálne otepľovanie ... a nezničenú planétu Zem. Doprajme našim deťom právo na neznečistenú planétu a pohľad na ničím nerušenú hviezdnu oblohu. Je len na nás, ktorým smerom sa vyberieme.

Organizátorom Hodiny Zeme je celosvetová ochranárska organizácia WWF (World Wildlife Fund). V roku 2013 bude WWF na Slovensku spolupracovať s členmi Sekcie ochrany pred svetelným znečistením SAS pri SAV a SZAA za účelom vyššej informovanosti o tejto akcii a taktiež vyššej účasti ako v roku 2012, keď sa zapojilo 63 obcí a miest. V našej obci je iniciátorom akcie Hodina Zeme Miestna organizácia SZAA a obec Poniky.

Zapojiť sa môžete aj Vy! V sobotu, 23.3.2013 o 20:30 miestneho času na 1 hodinu - Hodinu Zeme zhasnite svetlá vo svojej domácnosti, či firme a pridajte sa tak k miliarde ľudí po celom svete, k celosvetovej elite.

Pokračovanie: GLOBE AT NIGHT, str. 10

GLOBE AT NIGHT

Začiatkom roka 2013 bola vyhlásená celosvetová kampaň GLOBE at Night 2013, ktorá tak vstúpila do svojho 8. ročníka. Kampaň sa zaoberá mapovaním svetelného znečistenia po celom svete. Práve vďaka jej aktivitám sa svetelné znečistenie dostáva do povedomia širokej verejnosti po celom svete. Práve široká verejnosť si začala uvedomovať svetelné znečistenie ako vážny a globálny problém, ktorý ovplyvňuje životy ľudí a aj zvierat.

V minulom roku bolo zaznamenaných celkovo 16 850 pozorovaní z 92 krajín sveta, vrátane Slovenska. So svetelným znečistením sa stretávajú ľudia vo všetkých obývaných oblastiach, najviac však v mestách a mestských aglomeráciách. Tie sú doslova zaplavené nepreberným množstvom svetelných zdrojov, ktoré mnohokrát svietia chaoticky a navyše bezúčelne do svojho okolia. Svetlo rozptýlené v zemskej atmosfére škodí nielen astronómom, ale tiež ľuďom a zvieratám. Dostatočná tma zaisťuje kvalitný spánok a tým aj odpočinok. Tma je totiž dôležitá pre ľudský a aj zvierací organizmus rovnako ako denné svetlo. Práve svetla je ale v mestách až príliš. Presvedčiť sa o tom môže každý z nás, kto sa v noci pozrie na nebo. Zatiaľčo v tmavých oblastiach nezaťažených svetelným znečistením môžu ľudia na oblohe vidieť až niekoľko tisíc hviezd, v mestách je to len pár stoviek alebo iba desiatok hviezd. Svetelné znečistenie nás tak pripravuje o hviezdne nebo, Mliečnu dráhu alebo netradičné prírodné úkazy akými sú polárne žiare, kométy či meteory.

Projekt GLOBE at Night 2013 prináša oproti minulým ročníkom ešte viac rozšírenú kampaň, ktorá jednoduchým spôsobom monitoruje rozsah a vývoj svetelného znečistenia na celej planéte Zem. Ktokoľvek môže prispieť ku spresneniu informácií o súčasnom stave svetelného znečistenia na celej planéte. Stačí, keď v termínoch 3. až 12. januára, 31. januára až 9. februára, 3. až 12. marca, 31. marca až 9. apríla, 29. apríla až 8. mája vyhľadá na nočnej oblohe asi hodinu po západe Slnka súhvezdie Orión alebo Lev a pokúsi sa odhadnúť, aké slabé hviezdy z daného súhvezdia ešte vidí. Obe súhvezdia sú natoľko nápadné, že ich na oblohe nájde každý, dokonca aj ten, kto sa inak na oblohe neorientuje. Pomôcť Vám môžu aj materiály, ktoré boli s týmto účelom vydané. Cieľom projektu samozrejme nie je len mapovanie svetelného znečistenia naprieč celou planétou, ale tiež snaha prinútiť ľudí občas sa pozrieť na oblohu. ■

Poniky - Okno do minulosti

„História pre národ živý je tým, čím je svedomie pre človeka. Človek bez svedomia je koža biedna, daromná; národ bez vedomostí o sebe a predkoch svojich je hromádka koží otrockých.“ Toto je jeden z výrokov Jozefa Miloslava Hurbana, horlivého národovca, ktorý bol jedným z najaktívnejších a najvýznamnejších osobností slovenského národného a literárneho života v 19. storočí, a my môžeme s ním v dnešnej dobe iba súhlasiť.

Milí spoluobčania, Poniky nepochybne patria k najstarším obciam v našom regióne s bohatou históriou. Veď od prvej písomnej zmienky uplynulo už neuveriteľných 729 rokov. Za ostatných viac ako 100 rokov spoločnosť, v rámci ktorej sa vyvíjali aj Poniky, prechádzala zmenami vo všetkých oblastiach, ktoré bolo možné postupne zaznamenávať aj na fotografii. Od svojho objavenia fotografia dobyla svet. Zázrak, ktorým je zachytenie momentov života na obrázkoch, nestratil dodnes nič zo svojho čara. Sotva existuje oblasť života, v ktorej by fotografia nehrala dôležitú úlohu. Fotografiami je možné navždy zachytiť nenávratné okamihy, ktoré sú zároveň mimoriadne cenným informačným zdrojom.

Cieľom projektu „***Poniky - Okno do minulosti***“ je zozbierať historické fotografie zachytávajúce život obce, jej obyvateľov, výstavbu a premeny, okolie a venovať im zvláštnu pozornosť. Hlavným zámerom je vytvoriť unikátnu kolekciu, ktorá je záznamom doby a ktorá vypovedá o jednotlivých zmenách ovplyvňujúcich ďalšie dekády vo vývoji obce a v neposlednom rade približuje dejiny malebných Poník.

A preto, hrdí Poničania, obraciame sa na Vás ako na majiteľov unikátnych historických fotografií s prosbou o ich poskytnutie, resp. zapožičanie, aby bolo možné tieto cennosti zaznamenať a zdigitalizovať v snahe uchovať ich, zabezpečiť ochranu a starostlivosť, ale aj propagovať a sprístupňovať toto kultúrno-historické dedičstvo nevyčísliteľnej hodnoty ako súčasníkom, tak aj ďalším generáciám. Lebo ak človek pozná vlastné korene, históriu svojej obce a komunity, rozširuje sa jeho povedomie a vytvára hlbší vzťah ku hodnote kultúrneho dedičstva ako aj k obci samotnej.

Nepochybne patríme ku kultúrne vyspelým národom Európy, vlastníme umelecké hodnoty, ktoré obohacujú tradície i umenie nášho kontinentu. Pevne veríme, že tento počin u Vás vzbudí záujem a aktívne sa zapojíte do jeho realizácie. Všetky fotografie budú po ich spracovaní čestne vrátené majiteľovi.

Postupne budeme zverejňovať informácie prostredníctvom informačných prostriedkov v obci o plánovaných stretnutiach a akciách v súvislosti s projektom. Prvé stretnutie plánujeme uskutočniť v mesiaci apríl. Veríme, že projektom oslovíme rôzne vekové kategórie, pretože je nepochybné, že generácie môžu byť platným vzdelávacím zdrojom navzájom. V tejto súvislosti je nevyhnutné podčiarknuť význam vedomostí starých rodičov, ktoré je potrebné odovzdávať ako rodinné hodnoty, tradície a informácie ďalším generáciám, a tak ich ďalej udržiavať.

A samozrejme sme aj na známej sociálnej sieti.

www.facebook.com/pages/Poniky-Okno-Do-Minulosti

13. apríla 2013 v čase 15:00 – 18:00

27. apríla 2013 v čase 15:00 – 17:30

Vás očakávame s Vašimi vzácnymi fotografiami v Ponickom dome kultúrneho dedičstva. ■

PhDr. Mária Palovičová a kolektív

20. výročie vzniku
Obecného podniku lesov

Dňa 8. februára 2013 zorganizoval Obecný podnik lesov, spol. s r.o., Poniky slávnostné posedenie pri príležitosti 20. výročia založenia podniku v Kultúrnom dome v Ponickej Lehôtke. Pozvaní boli prví zamestnanci, ktorí podnik zakladali, prvý riaditeľ Ing. Peter Fodor, Ing. Peter Oros, Jozef Lakatoš, Miroslav Magna, Peter Repka a Roman Resl. Odvtedy tu našlo prácu veľa obyvateľov Poník, či už v pracovnom vzťahu, na živnosť alebo ako brigádnici. V súčas-nosti podnik zamestnáva dvadsať zamestnancov, pozvaných hostí bola plná sála.

Konateľka Ing. Kvetoslava Bočkaiová priblížila históriu, vznik, spoločné zážitky všetkým prítomným prostredníctvom fotografií, ktoré boli spracované do elektronickej podoby a premietané na veľkoplošnom plátne. Účastníci akcií, ktorí sa tam spoznali, spomínali na zážitky a priblížili ostatným prítomným atmosféru a zaujímavé súvislosti. Fotografie boli zamerané nielen minulosť, ale aj prítomnosť. Rozlúčku s minulosťou symbolizovala Tatra 815 spolu s nezabudnuteľným Jankom Štefaniakom, jej pokračovateľom je symbolicky syn Miroslav Štefaniak na novom MANe.

Budúcnosť sa nedá zastaviť, na minulosť sa nezabúda, bez minulosti niet budúcnosti. Bez prvotnej technológie piliarskej prevádzky charakteristickej rámovou pílou ESTERER by si nenašla svoje miesto ani nová švajčiarska technológia píly FLS 200, ktorá sa v súčasnosti rozbieha do života. Prináša pokrok a schopnosť konkurencieschopnosti v súčasnom nestabilnom trhovom hospodárstve poznamenanom hospodárskou krízou.

Príjemnú atmosféru umocnili dobroty švédskych stolov, najväčšiemu záujmu sa tešilo pečené prasiatko. Prítomným zaspievala, zahrala a zatancovala domáca folklórna skupina pod vedením Miroslava Šávolta, podpolianske melódie chytili za srdce každého. Nedali sa zahanbiť ani muzikanti pod vedením R. Zachara, ktorí prišli svojimi melódiami potešiť všetkých pozvaných hostí.

Hlavnou myšlienkou celej akcie bolo poďakovať občanom, ktorí svojím pričinením pomohli rozvoju nielen Obecného podniku lesov, spol. s r.o., Poniky, ale aj obci uprostred nádhernej prírody. Pretože prírodu a jej blahodarný vplyv na život človeka ako aj celej spoločnosti ospievali vo svojich dielach nielen umelci, ale aj prostí ľudia. Všetci pochopili, že bez prírody a jej darov by ľudský život nemal svoju krásu a dôveru v silu a kontinuitu života ako takého. Darček dostal aj oslávenec - vo Vianočnej súťaži firmy Orange Slovensko, a.s. vyhral Obecný podnik lesov, spol. s r.o. osobný automobil značky Mini One. Gratulujeme! ■

---

reakcia na článok z predošlého čísla

Zabudli sme robiť?

Marián Sedliak, Ondrej Bukvaj, Július Piar, Ľubomír Hrčka, Maroš Klementis, Ondrej Piar, Július Pelc, Andrej Magna a Ján Polóni.

Po prečítaní článku o Obecnom podniku lesov, ktorý bol uverejnený v decembrovom čísle 2012 Ponického spravodajcu, nám nedá nereagovať na niektoré výroky, ktoré nezodpovedajú skutočnému stavu.

Väčšina z nás pracuje na píle od jej vzniku, prešlo nám cez ruky tisíce m^3 reziva a veľmi dobre poznáme situáciu v podniku. Nie sme proti zavádzaniu novej technológie do výroby, pokiaľ je prínosom, zvýši výkon, výťažnosť a kvalitu. Nová kotúčová píla FLS-200 by mala spĺňať všetky tieto atribúty a pritom znížiť počet pracovníkov obsluhy (uvádza sa 1 pracovník).

Skutočnosť je však úplne iná. Pílu musia obsluhovať minimálne 2 pracovníci a je náročná na manuálnu prácu (triedenie reziva, skracovanie, atď.). Pri dobrej organizácii práce sa to dá zvládnuť. To by však musela byť v prevádzke. Už je v podniku pol roka a ešte stále sa z jej produkcie nepredala ani doska, pretože je nefunkčná. To je jedna zo spomínaných vlajkových lodí, ktorá nestihla ani vyplávať z prístavu a už sa potápa.

Predchádzajúcu časť uvádzame len preto, aby aj nezainteresovaní pochopili, prečo nás asi pani Ing. Bočkaiová, konateľka OPL opísala v spomínanom článku vo vete, ktorá sa nás hlboko dotkla.

Citát: „ *Najslabší článok vidím totižto v ľuďoch, podľa môjho názoru je jednoduchšie zabezpečiť nové stroje ako naučiť ľudí pracovať v nových podmienkach, kde je dôraz na vyšší výkon a vyššiu kvalitu práce*“.

Podľa tohto tvrdenia si pripadáme, že sme ľudia, ktorí nevedia a nechcú robiť. Išli by sme však proti sebe, lebo aj naše finančné odmeňovanie je podmienené výkonom (úkolová mzda) a kvalitou. Kde sa podeli tí „pracovití chlapi, ktorí chcú a vedia robiť“, o ktorých ste hovorili na verejných zasadnutiach obecného zastupiteľstva? Chyba je asi niekde inde a nie v tvrdo pracujúcich chlapoch! ■

Uznesenia

z 18. riadneho zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Ponikách, konaného dňa 6. 2. a 13. 2. 2013 o 17.00 hod.

Schvaľuje

- prerušenie 18. riadneho zasadnutia Obecného zastupiteľstva obce Poniky z dôvodu nedosiahnutia 3/5 väčšiny prítomných poslancov potrebných na hlasovanie o Nakladaní a hospodárení s majetkom obce, o VZN obce Poniky a Inventarizácii majetku obce a návrhu na vyradenie majetku s tým, že 18. riadne zasadnutie Obecného zastupiteľstva obce Poniky bude pokračovať dňa 13. 2. 2013 o 17.00 hod. v zasadačke Obecného úradu v Ponikách.

Predbežne schvaľuje

- odpredaj časti pozemku parc. č. KN „E“ 6993/2 o výmere 507 m^2 v prospech žiadateľa Vladimíra Ružinského,
- odpredaj časti pozemku parc. č. KN „E“ 3690/1 o výmere 95 m^2 v prospech žiadateľov Mareka Helexu s manž.,
- odpredaj časti pozemku parc. č. KN „E“ 8619, časti pozemku parc. č. KN „E“ 3145/1 v prospech žiadateľov Mareka Giertlyho s manž.,

Odporúča

- žiadateľom dať vyhotoviť geometrický plán so zameraním pozemku. Až po predložení geometrického plánu, bude ObZ v Ponikách žiadateľovi odsúhlasený odpredaj predmetného pozemku.

Predbežne neschvaľuje

- prenájom časti pozemku parc. č. KN „E“ 5455/2 o výmere 60 m^2 v prospech žiadateľky Zuzany Jendrálovej,
- predĺženie doby nájmu nájomnej zmluvy AG Poniky, s.r.o., Družstevná ulica č. 376, Poniky.

Schvaľuje

- zámer previesť pozemok parc. č. KN „C“ 1341/43 o výmere 69 m^2, zast. pl., kat. územie Poniky vytvorený z pozemku parc. č. KN „E“ 8585/1 o celkovej výmere 9488 m^2,
- zámer previesť pozemok parc. č. KN „C“ 1341/42 o výmere 79 m^2, zast. pl., kat. územie Poniky vytvorený z pozemku parc. č. KN „E“ 8585/1 o celkovej výmere 9488 m^2,
- vyradenie majetku v zmysle návrhu predmetov na vyradenie.

Rozhoduje

- predať pozemok parc. č. KN „C“ 1341/43 o výmere 69 m^2, zast.pl, zameraný GP č. 30228701-150/2012, kat. územie Poniky a vytvorený z pozemku parc. č. KN „E“ 8585/1 o celkovej výmere 9488 m^2, kupujúcim Jánovi Filipkovi s manž.,
- predať pozemok parc. č. KN „C“ 1341/42 o výmere 79 m^2, zast.pl, zameraný GP č. 30228701-150/2012, kat. územie Poniky a vytvorený z pozemku parc. č. KN „E“ 8585/1 o celkovej výmere 9488 m^2, kupujúcemu Ing. Milanovi Steinhübelovi,
- prenajať pozemky: parc. č. KN „E“ 1505/2 v podiele 3/12 – or.p., o výmere podielu 0,0296 ha, vedený na LV č. 2636; parc. č. KN „E“ 109/2 - ttp o výmere 0,2951 ha; parc. č. KN „E“ 1800 - or.p., o výmere 0,3181 ha; parc. č. KN „E“ 7219/2
- ttp o výmere 0,457 ha; parc. č. KN „E“ 7534 – ttp o výmere 0,4828 ha; parc. č. KN „E“ 3780/2 – ttp o výmere 0,3803 ha; parc. č. KN „E“ 1439 – ttp o výmere 1,6644 ha; parc. č. KN „E“ 3854 v podiele 1/2 - or.p. o výmere 0,10065 ha, kat. územie Poniky, žiadateľovi Družstvu chovateľov oviec,
- prenajať pozemky: parc. č. KN „C“ 277 – or. p., o výmere 0,0616 ha, parc. č. KN „C“ 278 – or. p., o výmere 0,0677 ha, parc. č. KN „C“ 279/2 – or. p., o výmere 0,067 ha, parc. č. KN „C“ 280/2 – or. p., o výmere 0,0603 ha, parc. č. KN „C“ 281/2 – or. p., o výmere 0,0557 ha, parc. č. KN „C“ 282/2 – or. p., o výmere 0,0484 ha, parc. č. KN „C“ 284/2 – ttp, o výmere 0,0503 ha, parc. č. KN „C“ 285/2 – or. p., o výmere 0,0628 ha, parc. č. KN „C“ 286/2 – or. p., o výmere 0,0619 ha, parc. č. KN „C“ 287/2 – or. p., o výmere 0,0525 ha, parc. č. KN „C“ 288/2 – or. p., o výmere 0,0449 ha, parc. č. KN „C“ 289/2 – or. p., o výmere 0,0472 ha, parc. č . KN „C“ 290 – or. p., o výmere 0,0462 ha, parc. č. KN „E“ 1104 v podiele 1/2 or. p., o výmere podielu 0,102 ha, parc. č. KN „E“ 1105 v podiele 1/2 - or. p., o výmere podielu 0,0964 ha, kat. územie Poniky, žiadateľovi Vladimírovi Magnovi.

Vydáva Obec Poniky a rediguje **Redakčná rada:** Mgr. Michaela Kutelyová – šéfredaktorka, Mgr. Jana Turčanová, Mgr. Roman Mikušinec, Ing. Jana Ondrejková, Ing. Miroslava Ondrejkovičová, Ivana Králiková. **Kontakt:** Obec Poniky, Malá Stráňa č. 32, 976 33 Poniky. **Telefón:** 048/419 37 03. **E-mail:** spravodajca@poniky.sk. **Tlač:** DALI-BB, Jilemnického 17, 974 04 Banská Bystrica. Telefón: 048/470 03 60 – 9. **Evidenčné číslo**: EV 870/08 **IČO:** 00313734 **Ročník:** 11. ročník

ISSN: ISSN 1339-1178